

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/16634-2026

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» և «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի (Կ-1295-27.03.2026-ՊԻ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագծերը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքները՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

«Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. Նախագծում առկա տեխնիկական վրիպակը վերացնելու նպատակով՝ Նախագծի 4-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսվող հղումը առաջարկում ենք շտկել, քանի որ Օրենսգրքի 269-րդ հոդվածում բացակայում է 1.2-րդ մաս:

2. Առաջարկում ենք վերանայել դատավարական ժամկետները նախատեսելիս Նախագծի 5-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքում նոր լրացվող 270.1-ին հոդվածի և Նախագծի 11-րդ հոդվածների մոտեցումները և ապահովել ժամկետների հաշվարկման միասնական չափանիշների հիման վրա կարգավորումներ՝ հաշվի առնելով, որ Նախագծում առկա է ժամկետների հաշվարկման չափանիշի շեղում: Մասնավորապես, Նախագծի 11-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ մինչև 2027 թվականի հուլիսի 1-ին ընդունված գործերի քննության համար նախատեսվել է առավելագույնը 2 տարի ժամկետ, մինչդեռ 2027 թվականի հուլիսի 1-ին հետո վարույթ ընդունված գործերը հնարավոր է լինելու քննել առավելագույնը 3 տարի ժամկետում:

Ուստի, առաջարկում ենք, Նախագծի 5-րդ հոդվածով լրացվող 270.1-ին հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«Հոդված 270.1. Դատաքննության ժամկետը

1. Առաջին ատյանի դատարանում մեղադրանքի քննության արդյունքով եզրափակիչ դատական ակտը կայացվում է վարույթն ստանձնելու օրվանից հետո ողջամիտ ժամկետում, բայց ոչ ավելի, քան մեկ տարվա ընթացքում, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն օրենսգրքով:

2. Դատարանը, հաշվի առնելով գործի իրավական բարդությունը, վարության անհրաժեշտ գործողություններ կատարելու ծավալը և այն հանգամանքները, որոնք անխուսափելիորեն երկարացնում են գործի քննության տևողությունը, կարող է պատճառաբանված որոշմամբ ոչ ավելի, քան երկու անգամ երկարաձգել սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված ժամկետը՝ յուրաքանչյուր դեպքում առավելագույնը մեկ տարի ժամկետով:

3. Դատավորի փոխարինման դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված ժամկետները շարունակվում են:

4. Դատավորի փոխարինման դեպքում, եթե քրեական վարույթը ստանձնելու օրվա դրությամբ գործի դատաքննության ժամկետը սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված կարգով երկու անգամ երկարաձգվել է, ապա վարույթն ստանձնած դատարանը եզրափակիչ դատական ակտը կայացնում է վարույթն ստանձնելու օրվանից հետո ողջամիտ ժամկետում, բայց ոչ ավելի, քան մեկ տարվա ընթացքում:», իսկ Նախագծի 11-րդ հոդվածը (Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթ) շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքը տարածվում է նաև մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը վարույթ ստանձնված գործերի քննության վրա, բացառությամբ սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի, որը տարածվում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո վարույթ ստանձնված գործերի քննության վրա:

3. Նախքան սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը վարույթ ստանձնված գործերը ենթակա են լուծման սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում, և կարող են դատարանի պատճառաբանված որոշմամբ երկարաձգվել ոչ ավելի, քան երկու անգամ՝ յուրաքանչյուր դեպքում առավելագույնը մեկ տարի ժամկետով:»:

3. Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 325-րդ հոդվածում նոր լրացվող 5-րդ մասի համաձայն՝ «Պաշտպանության կողմն իրավունք ունի ապացույցների հետազոտման ընթացքում դատարանին ներկայացնել հետազոտման ենթակա ապացույցների ծավալում չներառված՝ մեղադրյալի կողմից իրեն մեղսագրվող արարքը կատարելը հերքող առարկա կամ փաստաթուղթ՝ միջնորդելով հետազոտել այն և ճանաչել որպես իրեղեն ապացույց կամ արտավարության փաստաթուղթ:»:

Օրենսգրքի 96-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Արտավարության փաստաթուղթ է քրեական վարույթի համար նշանակություն ունեցող փաստերի մասին տվյալներ պարունակող թղթային, մագնիսական, էլեկտրոնային կամ այլ կրիչի վրա բառային, թվային, գծագրական կամ այլ նշանային ձևով արված ցանկացած գրառում, որը ձևավորվել է տվյալ քրեական վարույթի շրջանակներից դուրս:»:

Վերոգրյալի լույսի ներքո ցանկանում ենք արձանագրել, որ Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 325-րդ հոդվածում նոր լրացվող 5-րդ մասում կիրառվող

«փաստաթուղթ» հասկացությունը ավելի նեղ է և ամբողջ ծավալով չի արտահայտում այն բոլոր օբյեկտները, որոնք կարող են ճանաչվել արտավարույթային փաստաթուղթ: Առաջարկում ենք լրամշակել Նախագծի 8-րդ հոդվածով նախատեսվող Օրենսգրքի 325-րդ հոդվածում նոր լրացվող 5-րդ մասը և այն համապատասխանեցնել Օրենսգրքի 96-րդ հոդվածի կարգավորումներին:

4. Առաջարկում ենք Նախագծի 8-րդ հոդվածի 3-րդ կետով նախատեսվող Օրենսգրքի 325-րդ հոդվածում նոր լրացվող 8-րդ մասում «ՀՀ քրեական դատավարության» բառերը փոխարինել «սույն» բառով:

«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝

1. Նախագծի 1-ին հոդվածում առաջարկում ենք պահպանել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջը, այն է՝ «Սահմանադրական օրենք հանդիսացող օրենսգրքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս դրանում հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, օրենսգրքի վերնագիրը և «սահմանադրական օրենք» բառերը: Սահմանադրական օրենք հանդիսացող օրենսգրքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում նշվում է օրենսգրքի վերնագիրը:»:

2. «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 77-րդ հոդվածի 18-րդ մասով սահմանվում է, որ «Ընդհանուր ժողովի կողմից սույն հոդվածով նախատեսված հանձնաժողովների՝ դատավոր չհանդիսացող անդամների պաշտոնը թափուր մնալու օրվանից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, հանձնաժողովի անդամ չընտրելու դեպքում նրանց ընտրում է Բարձրագույն դատական խորհուրդը տասնօրյա ժամկետում:»:

«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 77.1-ին հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն «Հանձնաժողովի անդամի թափուր տեղ առաջանալու դեպքում Հանձնաժողովի նախագահը յոթնօրյա ժամկետում դիմում է Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ արտահերթ Ընդհանուր ժողով հրավիրելու և հանձնաժողովի նոր անդամի ընտրությունը կազմակերպելու համար: Արտահերթ Ընդհանուր ժողով պետք է հրավիրվի Հանձնաժողովի նախագահի դիմումն ստանալու պահից քառասունհինգօրյա ժամկետում: Էթիկայի և կարգապահական հարցերի հանձնաժողովի դատավոր անդամի թափուր տեղ առաջանալու դեպքում ընտրություն կազմակերպելիս հաշվի են առնվում նաև 77-րդ հոդվածի 4-րդ և 5.1-ին մասերով սահմանվող պահանջները:»:

Հիմք ընդունելով այն, որ օրենսգրքի 77.1-ին հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն արտահերթ Ընդհանուր ժողով պետք է հրավիրվի Հանձնաժողովի նախագահի դիմումը ստանալու պահից քառասունհինգօրյա ժամկետում, իսկ օրենսգրքի 77-րդ հոդվածի 18-րդ մասի տրամաբանությունն այն պետք է լինի, որ Բարձրագույն դատական խորհրդի կողմից հանձնաժողովների դատավոր չհանդիսացող անդամների ընտրությունը կատարվում է, եթե նրանք Ընդհանուր ժողովի կողմից չեն ընտրվել, առաջարկում ենք կարգավորումը առավել հստակեցնելու նպատակով սահմանել, որ Բարձրագույն դատական խորհրդի կողմից Ընդհանուր ժողովի հանձնաժողովների անդամների ընտրությունը իրականացվում է միայն օրենսգրքի 77.1-ին հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված ժամկետում հանձնաժողովի

դատավոր անդամներ չընտրելու դեպքում:

Վերոշարադրյալի հիման վրա առաջարկում ենք «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 77-րդ հոդվածի 18-րդ շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«18. Սույն հոդվածով նախատեսված հանձնաժողովների՝ դատավոր չհանդիսացող անդամների պաշտոնը թափուր մնալու օրվանից հետո Ընդհանուր ժողովի կողմից սույն օրենսգրքի 77.1-ին հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված ժամկետում հանձնաժողովի անդամ չընտրելու դեպքում նրանց ընտրում է Բարձրագույն դատական խորհուրդը տասնօրյա ժամկետում:»:

Հարգանքով՝

/ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ